

Vergaderjaar 1997–1998

26 025

Financiële verantwoordingen over het jaar 1997

Nr. 11

FINANCIËLE VERANTWOORDING VAN HET FONDS ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING OVER HET JAAR 1997¹

Deze financiële verantwoording bestaat uit:

- de rekening van uitgaven en ontvangsten, zoals blijkt uit bijgevoegde staten, voorzien van een toelichting;
- de op deze rekening aansluitende saldbalans per 31 december 1997, voorzien van een toelichting.

Den Haag, 11 juni 1998

De Minister van Economische Zaken,
G. J. Wijers

De Minister van Financiën,
G. Zalm

¹ Het rapport van de Algemene Rekenkamer betreffende de financiële verantwoording is ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

**Rekening van de uitgaven en de ontvangsten van het Fonds
economische structuurversterking voor het jaar 1997**

	Blz.
INHOUDSOPGAVE	
BEGROTINGSSTATEN	4
TOELICHTING	8
Algemeen deel	8
Het algemeen deel bestaat uit de volgende paragrafen:	
I Inleiding	8
II Financieel beheer	8
III Grondslagen van de financiële verantwoording	9
Artikelsgewijze toelichting	9
Uitgaven	9
Ontvangsten	13
Saldibalans per 31 december 1997 van het Fonds economische structuurversterking en de bij die saldibalans behorende toelich- ting	15

Staat behorende bij de Wet van 19., Stb. ... en bij de financiële verantwoording over het jaar 1997

**Rekening 1997 (inclusief slotwetmutaties)
Fonds economische structuurversterking
Onderdeel uitgaven (bedragen x f 1000)**

Art.	Omschrijving	(1)	(2)	(3)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting
		uitgaven	uitgaven	uitgaven
01	Bijdragen van het fonds aan andere begrotingen			
01	Bijdragen aan de begroting van het Infrastructuurfonds in het kader van verkeer & vervoer	991 000		62 000
02	Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van bodemsanering	113 450	2 534	- 89 000
03	Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van kennisinfrastructuur	100 393	- 18 352	- 1 422
04	Overige bijdragen vanuit het fonds	609 000	- 205 300	- 49 700
05	Voordelig eindsaldo	7 608 918	203 624	- 7 812 542
	Sub-totaal uitgaven	9 422 761	- 17 494	- 7 890 664
02	Saldi			
01	Voordelig eindsaldo			7 857 193
	Sub-totaal			7 857 193
	Totaaltelling	9 422 761	- 17 494	- 33 471

* De gerealiseerde bedragen zijn steeds afgerond naar boven (op duizenden guldens).

Ons bekend,

De Minister van Economische Zaken,

De Minister van Financiën,

(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)	
Totaal geraamd	Realisatie*	Slotwetmutaties (+ of -) (+ = tekortschietend beschikbaar bedrag)	
uitgaven	uitgaven	uitgaven	uitgaven
1 053 000	1 026 100		- 26 900
26 984	20 694		- 6 290
80 619	78 446		- 2 173
354 000	354 000		
1 514 603	1 479 240		- 35 363
7 857 193	7 892 556		35 363
7 857 193	7 892 556		35 363
9 371 796	9 371 796		

Staat behorende bij de Wet van 19., Stb. ...

**Rekening 1997 (inclusief slotwetmutaties)
Fonds economische structuurversterking
Onderdeel ontvangsten (bedragen x f 1000)**

Art.	Omschrijving	(1)	(2)	(3)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting
		ontvangsten	ontvangsten	ontvangsten
01	Ontvangsten van het fonds			
00	Voordelig beginsaldo	8 622 761	- 724 494	- 7 898 267
01	Ontvangsten uit extra export aardgas	800 000	200 000	- 35 046
02	Ontvangsten uit de overbeleving common area	PM	507 000	1 575
03	Overige ontvangsten uit aardgas	0		
04	Ontvangsten uit de netto opbrengst van het vervreemden van deelnemingen van de Staat	PM		
05	Overige voor het Fonds te bestemmen ontvangsten uit het vervreemden van vermogensbestanddelen van het Rijk	0		
	Sub-totaal ontvangsten	9 422 761	- 17 494	- 7 931 738
02	Saldi			
01	Voordelig beginsaldo			7 898 267
	Subtotaal			7 898 267
	Totaaltelling	9 422 761	- 17 494	- 33 471

* De gerealiseerde bedragen zijn steeds afgerond naar boven (op duizenden gulden).

Ons bekend,

De Minister van Economische Zaken,

De Minister van Financiën,

(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) – (4)	
Totaal geraamd	Realisatie*	Slotwetmutaties (+ of –) (+ = meer ontvangen)	
	ontvangsten	ontvangsten	ontvangsten
	964 954	964 954	
	508 575 0	508 575	
	0		
	1 473 529	1 473 529	
	7 898 267	7 898 267	
	7 898 267	7 898 267	
	9 371 796	9 371 796	

TOELICHTING

ALGEMEEN DEEL

I. Inleiding

In 1997 is vanuit het fonds f 1 479,2 mln aan bijdragen verstrekt aan de diverse begrotingen en is f 1 473,5 mln ontvangen.

(x f 1 000)	Uitgaven	Ontvangsten
Raming in de begroting 1997	1 813 843	800 000
Realisatie 1997	1 479 240	1 473 529
Verschil	- 334 603	673 529

Dit overzicht is exclusief de voordelige en nadelige begin- en eindsaldi. Deze saldi houden (boekhoudkundig) de ontvangsten en de uitgaven per jaar in evenwicht. Het cumulatieve eindsaldo van het fonds ultimo 1997 is f 7 892,6 mln.

Bijdragen aan begrotingen worden verstrekt op basis van door de fondsbeheerders verstuurd toezeggingsbrieven. In deze brieven is in totaal f 9 252,0 mln toegezegd, waarvan tot en met 1997 f 4 196,0 mln is verrekend met het fonds.

Specificatie toezeggingsbrieven

Ten behoeve van	Bedrag (mln)	Betaald t/m 1997 (mln)
Verkeer & vervoer-projecten	4 250	3 215,1
Bodemsanering VROM	300	30,7
Bodemsanering V&V/VINEX	150	5,8
Bodemsanering NS	50	28,0
NOBIS	25	14,1
HPCN	35	14,1
Agro-ketenmanagement	30	24,2
Transporttechnologie	35	26,1
Ondergronds bouwen	40	30,3
LWI	40	33,9
MIBITON	20	14,9
Mainport Rotterdam	25	17,5
Marin	100	25,3
Betuweroute I + II	3 954	518,1
HSL I + II	198	198,0
Totaal ¹	9 252	4 196,0

¹ A.g.v. afrondingen kan de totaaltelling afwijken van de som der onderdelen.

II. Financieel beheer

Het Fes is een verdeelfonds dat bijdragen verstrekt aan vakdepartementen. Ten laste van het fonds komen dus geen directe betalingen aan projecten. De vakdepartementen zijn verantwoordelijk voor de rechtmatigheid en doelmatigheid van de, met Fes-bijdragen, gefinancierde uitgaven.

Naar aanleiding van opmerkingen van de Algemene Rekenkamer bij de Financiële Verantwoording 1995 is in 1997 binnen het Fes bij zowel de uitgaven als de ontvangsten een tweede hoofdbeleidsterrein onderscheiden. Dit hoofdbeleidsterrein bevat de ramingen voor de saldi van het fonds. Deze saldi dienen om het fonds boekhoudkundig in evenwicht te

houden. Met het ramen van de saldi op een apart hoofdbeleidsterrein wordt beoogd de inzichtelijkheid van de Fes-begroting te vergroten, doordat hoofdbeleidsterrein 1 nu alleen nog de daadwerkelijke bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken en de daadwerkelijke ontvangsten bevat en niet meer de (boekhoudkundige) saldi.

Voor de begrotingsregistratie en -boekhouding van het Fes bestaat een geautomatiseerde administratie. In verband met de afloop van de licentie van het softwarepakket waar deze administratie in gebouwd is, is in 1997 bezien welke alternatieven met ingang van het begrotingsjaar 1998 operationeel kunnen zijn. Omdat het fonds geen verplichtingenramingen en -realisaties heeft en gezien het zeer geringe aantal begrotingsmutaties en financiële transacties (verrekeningen) bij het fonds is, in overleg met een EDP-auditor, ervoor gekozen om deze administratie opnieuw op te zetten met behulp van een standaardpakket waarover EZ beschikt.

III. Grondslagen van de financiële verantwoording

De financiële verantwoording is opgesteld overeenkomstig de Comptabiliteitswet. De uitgaven en ontvangsten zijn verantwoord volgens het kasstelsel en worden middels verrekeningen ten laste, respectievelijk ten gunste van het Fes gebracht. Bepalend voor het dienstjaar waarin de verrekeningen worden geboekt is de valutadatum waarop de boeking door de Rijkshoofdboekhouding is verwerkt.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Toelichting bij wetsartikel 1 (Uitgaven)

01 Bijdragen van het fonds aan andere begrotingen

Artikel 01.01 Bijdragen aan de begroting van het Infrastructuurfonds in het kader van verkeer & vervoer

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x f 1000)

	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	991 000
Realisatie	1 026 100
Verschil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	+ 35 100

Op dit artikel worden de bijdragen verantwoord die zijn verrekend met het Infrastructuurfonds ten behoeve van het onderdeel verkeer & vervoer uit de Investeringsimpuls. In de Rekening van het Infrastructuurfonds worden deze verrekeningen verantwoord op de uitgavenartikelen 01.01, 02.01, 03.01, 04.01, 04.04 en 04.07.

De hogere realisatie wordt voornamelijk veroorzaakt door het snellere verloop van het project Beneluxmetro. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de Rekening 1997 van het Infrastructuurfonds.

Artikel 01.02 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van de bodemsanering

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x f 1000)

	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	113 450
Realisatie	20 694
Vershil (- = minder gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 92 756

Op dit artikel worden de bijdragen aan VROM en aan het Infrastructuurfonds in het kader van de bodemsanering verantwoord. Bij VROM gaat het om bijdragen ten behoeve van de ontwikkeling van VINEX-woningbouwprojecten. Deze middelen worden via de begroting van VROM aan de betrokken stadsgewesten beschikbaar gesteld. De bijdragen aan het Infrastructuurfonds zijn bestemd voor onvoorziene uitgaven bij de uitvoering van de verkeer & vervoerprojecten uit de Investeringsimpuls, voor VINEX-infrastructuurprojecten en voor bodemsanering van percelen van de NS ten behoeve van de ontwikkeling van stationslocaties.

Specificatie

(x f 1 000)	Raming	Realisatie	Vershil	Begr.	Art.
VROM	67 450	6 894	- 60 556	VROM	05.16.05
V&V- en VINEX-projecten	36 000	3 800	- 32 200	IF	05.05
NS	10 000	10 000	0	IF	05.05
Totaal	113 450	20 694	- 92 756		

Het verschil tussen de raming en de realisatie wordt met name veroorzaakt door de vertragingen die zijn opgetreden bij de bodemsaneringsprojecten van VROM en bij de verkeer & vervoerprojecten. Voor een nadere toelichting op deze vertragingen wordt verwezen naar de Rekeningen 1997 van het Infrastructuurfonds en van VROM.

Artikel 01.03 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van kennisinfrastructuur

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x f 1000)

	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	100 393
Realisatie	78 446
Vershil (- = minder gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 21 947

Op dit artikel worden de bijdragen verantwoord voor het onderdeel kennisinfrastructuur van de Investeringsimpuls en voor het bij Voorjaarsnota 1996 aan het Fes toegevoegde Marin-project.

Specificatie

(x f 1 000)	Raming	Realisatie	Vershil	Begr.	Art.
NOBIS	7 365	8 357	992	EZ	02.13
HPCN	9 900	2 409	- 7 491	EZ	02.13
Agro-ketenmanagement	8 268	8 759	491	LNV	16.02.03
Transporttechnologie	5 000	5 200	200	VW	05.31
Ondergronds bouwen	10 000	13 100	3 100	VW	02.10
LWI	11 560	15 800	4 240	VW	02.02
MIBITON	5 000	5 000	0	OCW	23.04
Mainport Rotterdam	6 300	7 334	1 034	OCW	23.04
Marin	37 000	12 487	- 24 513	EZ	02.13
Totaal	100 393	78 446	- 21 947		

Voor een nadere toelichting op de uitgaven voor de verschillende projecten wordt verwezen naar de Rekeningen van de betrokken begrotingen.

*Artikel 01.04 Overige bijdragen vanuit het fonds***Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x f 1000)**

	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	609 000
Realisatie	354 000
Vershil (- = minder gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 255 000

Op dit artikel worden de bijdragen aan het Infrastructuurfonds verantwoord voor de Betuweroute en de Hogesnelheidslijn (HSL).

Specificatie

(x f 1 000)	Raming	Realisatie	Vershil	Begr.	Art.
Betuweroute	595 000	337 000	- 258 000	IF	03.01
HSL	0	17 000	17 000	IF	03.01
Prijsbijstelling	14 000	0	- 14 000		
Totaal	609 000	354 000	- 255 000		

De vertraging die is opgetreden bij de Betuweroute is met name veroorzaakt door vertragingen bij de grondaankopen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de Rekening van het Infrastructuurfonds.

Omdat de Fes-begroting in lopende prijzen wordt geraamd, terwijl de bijdragen aan deze projecten in constante prijzen worden geraamd, is op dit artikel in de begroting 1997 tevens een raming opgenomen voor de ontwikkeling van de prijzen voor 1997 en latere jaren. Deze prijsbijstelling wordt echter niet afzonderlijk met het Infrastructuurfonds verrekend, maar maakt deel uit van de (gerealiseerde) bijdragen aan de HSL en Betuweroute.

Artikel 01.05 Voordelig eindsaldo

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x f 1000)

	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	7 608 918
Realisatie	-
Vershil (- = minder gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 7 608 918

In paragraaf II van het algemeen deel van deze Toelichting is aangegeven dat de saldi van het fonds in het vervolg op een apart hoofdbeleidsterrein worden verantwoord. Daarom wordt hier volstaan met een verwijzing naar artikel 02.01 waar de aansluiting is opgenomen van de stand van het voordelig eindsaldo in de vastgestelde begroting 1997 met de realisatie.

02 Saldi

Artikel 02.01 Voordelig eindsaldo

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x f 1000)

	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	-
Realisatie	7 892 556
Vershil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	+ 7 892 556

Het voordelig eindsaldo is gelijk aan het positieve verschil in enig jaar tussen de ontvangsten (inclusief batig beginsaldo) en de uitgaven (inclusief nadelig beginsaldo). De raming van het voordelig eindsaldo vond voorheen plaats op artikel 01.05. Daarom wordt in onderstaande specificatie de aansluiting gegeven tussen de stand in de vastgestelde begroting 1997 (op artikel 01.05) en de realisatie op dit artikel.

Het verschil tussen de stand in de vastgestelde begroting 1997 en de realisatie ontstaat door mutaties bij de ontvangsten en de uitgaven. Lagere uitgaven en hogere ontvangsten leiden daarbij tot een hoger voordelig eindsaldo en omgekeerd.

Specificatie (x f 1 000)

<i>Artikel 01.05:</i>		
Stand in vastgestelde begroting 1997		7 608 918
Mutaties in eerste suppletore begroting:		
- per saldo lagere uitgaven	221 118	
- per saldo lagere ontvangsten (incl. lager voordelig eindsaldo 1996)	- 17 494	
Mutatie in tweede suppletore begroting:		
- overboeking naar artikel 02.01	- 7 812 542	
Realisatie artikel 01.05		0
<i>Artikel 02.01:</i>		
Mutatie in tweede suppletore begroting (incl. Nota van Wijziging):		
- overboeking van artikel 01.05	7 812 542	
- per saldo lagere uitgaven	78 122	
- per saldo lagere ontvangsten	- 33 471	
Mutatie in slotwet:		
- per saldo lagere uitgaven	35 363	
Realisatie artikel 02.01		7 892 556

Toelichting bij wetsartikel 2 (Ontvangsten)

01 Ontvangsten van het fonds

01.00 Voordelig beginsaldo

Ontvangstenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x f 1000)

	ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 1997	8 622 761
Realisatie	-
Vershil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 8 622 761

In paragraaf II van het algemeen deel van deze Toelichting is aangegeven dat de saldi van het fonds in het vervolg op een apart hoofdbeleidsterrein worden verantwoord. Daarom wordt hier volstaan met een verwijzing naar artikel 02.01 waar de aansluiting is opgenomen van de stand van het voordelig beginsaldo in de vastgestelde begroting 1997 met de realisatie.

Artikel 01.01 Ontvangsten uit extra export aardgas

Ontvangstenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x f 1000)

	ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 1997	800 000
Realisatie	964 954
Vershil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	+ 164 954

Op dit artikel worden de opbrengsten uit de extra export van aardgas ten opzichte van het Plan van gasafzet 1990 verantwoord, voorzover het niet betreft ontvangsten uit hoofde van de heffing van de vennootschapsbelasting. De opbrengsten van de extra export worden niet geheel ontvangen in het jaar waarin de export heeft plaatsgevonden, maar voor een deel (uitgegaan wordt van 27,5%) pas in het jaar daarop. De ontvangst in 1997 heeft daarom betrekking op een voorschot van 72,5% op de, ten tijde van de Miljoenennota 1997, verwachte opbrengsten uit extra export in 1997 en op de definitieve afrekening van de opbrengsten uit extra export in 1996. De onderbouwing van de realisatie (x f 1000) is dan als volgt:

Specificatie (x f 1 000)

Fes-volume 1996	12 207 mrd m ³	
Gem. exportprijs 1996	16,31 ct/m ³	
Fes-omzet 1996	1 990 962	
Fes-baten 1996 (60%)	1 194 577	
In 1996 uitgekeerd voorschot	789 473	
Definitieve verrekening 1996		405 104
Verwacht Fes-volume 1997	6 665 mrd m ³	
Verwachte gem. exportprijs 1997	19,31 ct m ³	
Verwachte Fes-omzet 1997	1 287 012	
Verwachte Fes-baten 1997 (60%)	772 207	
Voorschot 1997 (72,5%)		559 850
Totaal		964 954

Artikel 01.02 Ontvangsten uit de overbeleving common area

Ontvangstenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x f 1000)

	ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 1997	PM
Realisatie	508 575
Vershil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	+ 508 575

Op dit artikel worden de ontvangsten verantwoord in verband met de overbeleving uit de common area in de Eemsmondig.

In 1996 is door Brigitta, uit hoofde van de overbeleving uit de common area, f 3,7 miljard betaald aan de Maatschap Groningen (NAM en EBN). Een deel hiervan komt ten gunste van de Staat. Het betreft de government take, bestaande uit Niet-belastingmiddelen (NBM) en Vennootschapsbelasting (VpB). Van deze take is in 1996 f 1 997 mln in het Fes gestort. In 1997 is hier, op basis van de voorlopige government take, nog eens f 509 mln NBM aan toegevoegd. Extra afdrachten zullen naar verwachting volgen wanneer de definitieve government take wordt vastgesteld.

02 Saldi

02.01 Voordelig beginsaldo

Ontvangstenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x f 1000)

	ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 1997	–
Realisatie	7 898 267
Vershil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	+ 7 898 267

Op dit artikel is het gerealiseerde batig eindsaldo van het voorafgaande jaar opgenomen, welk saldo op grond van het eerste lid van artikel 4 van de Wet Fes ten gunste van de begroting van het fonds in het volgend jaar komt (zie ook de toelichting bij uitgavenartikel 01.05 Voordelig eindsaldo). Bij de vaststelling van de begroting 1997 werd het batig eindsaldo 1996 geraamd op ontvangstenartikel 01.00. Daarom wordt in onderstaande specificatie de aansluiting gegeven tussen de stand in de vastgestelde begroting 1997 (op artikel 01.00) en de realisatie op dit artikel.

Specificatie (x f 1 000)

<i>Artikel 01.00:</i>		
Stand in vastgestelde begroting 1997		8 622 761
Mutaties in eerste suppletore begroting: lager voordelig eindsaldo 1996	– 724 494	
Mutatie in tweede suppletore begroting: overboeking naar artikel 02.01	– 7 898 267	
Realisatie artikel 01.05		0
<i>Artikel 02.01:</i>		
Mutatie in tweede suppletore begroting: overboeking van artikel 01.00	7 898 267	
Realisatie artikel 02.01		7 898 267

Saldibalans per 31 december 1997 van het Fonds economische structuurversterking (bedragen x f 1 miljoen)

Uitgaven ten laste van de begroting	1 479,2	Ontvangsten ten gunste van de begroting	1 473,5
Rekening-courant RHB ultimo 1997	7 892,6	Rekening-courant RHB ultimo 1996	7 898,3
Totaal	9 371,8	Totaal	9 371,8

Toelichting

Uitgaven ten laste van de begroting (f 1 479 239 464,00)

Betreft de in 1997 verrekenende bijdragen aan andere departementen.

Rekening-courant RHB ultimo 1997 (f 7 892 557 692,31)

Saldo op valutadatum 31 december 1997.

Ontvangsten ten gunste van de begroting (f 1 473 528 946,00)

Betreft de in 1997 verrekenende ontvangsten: opbrengsten van extra export aardgas en common area baten.

Rekening-courant RHB ultimo 1996 (f 7 898 268 210,31)

Saldo op valutadatum 31 december 1996.